

Hotararea nr. 867/2009, privind interzicerea muncilor periculoase pentru copii

Publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 568 din 14/08/2009

In temeiul art. 108 din Constitutia Romaniei, republicata, si al prevederilor art. 4 alin. (1) din Conventia nr. 182/1999 - Conventia privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor si actiunea imediata in vederea eliminarii lor, adoptata la cea de-a 87-a sesiune a Conferintei Generale a Organizatiei Internationale a Muncii la Geneva la 17 iunie 1999, ratificata prin Legea nr. 203/2000,

Guvernul Romaniei adopta prezenta hotarare .

CAPITOLUL I - Dispozitii generale

- Art. 1. - (1) Prezenta hotarare reglementeaza cadrul legal privind definirea, interzicerea si eliminarea muncilor periculoase pentru copii, care, prin natura lor sau prin conditiile in care se exercita, dauneaza sanatatii, securitatii sau moralitatii copiilor.
- (2) Dispozitiile prezentei hotarari se aplica tuturor categoriilor de angajatori, organizatiilor neguvernamentale, persoanelor fizice autorizate si asociatiilor familiale, precum si persoanelor fizice care utilizeaza munca copiilor in sectorul informal si in cel formal.
- (3) Prevederile prezentei hotarari se aplica in domeniul muncii, asistentei sociale si protectiei copilului, educatiei, sanatatii, precum si in oricare alt domeniu cu incidenta asupra copilului.
- (4) In situatia tinerilor angajati in sectorul formal cu contract individual de munca se aplica prevederile Hotararii Guvernului nr. 600/2007 privind protectia tinerilor la locul de munca, act normativ care se completeaza cu dispozitiile prezentei hotarari.

CAPITOLUL II - Definitii

- Art. 2. - In sensul prezentei hotarari, termenii si notiunile de mai jos au urmatoarea semnificatie:
- a) copil - orice persoana in varsta de pana la 18 ani;
- b) munci periculoase - toate activitatile din sectoarele formal si informal, desfasurate de catre copil sau realizate prin implicarea nemijlocita a copilului, care, prin natura lor sau prin conditiile in care se exercita, dauneaza sanatatii, securitatii, dezvoltarii sau moralitatii copiilor, avand urmatoarele caracteristici: se desfasoara in sectoare economice periculoase sau in ocupatii periculoase in care munca copiilor este interzisa prin lege; au o frecventa, durata si/sau intensitate care impiedica frecventarea invatamantului obligatoriu, participarea la programe de orientare sau de formare profesionala aprobate de autoritatea competenta sau capacitatea copilului de a beneficia de instruire;
- c) munci intolerabile - activitatile desfasurate de catre copil sau realizate prin implicarea nemijlocita a copilului, care, prin natura lor sau conditiile in care se exercita, dauneaza sanatatii, securitatii, dezvoltarii sau moralitatii copiilor, si anume: toate formele de sclavie sau practicile similare - vanzarea de sau comertul cu copii, servitutea pentru datorii si munca de servitor - precum si munca fortata sau obligatorie, inclusiv recrutarea fortata sau obligatorie a copiilor in vederea utilizarii lor in conflictele armate; utilizarea, recrutarea sau oferirea unui copil in scopul practicarii prostitutiei, productiei de material pornografic sau de spectacole pornografice; utilizarea, recrutarea sau oferirea unui copil in scopul unor activitati ilicite, mai ales pentru productia si traficul de stupefiante, asa cum le definesc conventiile internationale;
- d) sectorul formal - sectorul in care activitatea sau munca prestata de un copil pentru persoane juridice sau fizice se realizeaza in baza unei forme contractuale reglementate de lege corespunzator varstei sale;
- e) sectorul informal - sectorul in care activitatea desfasurata de un copil pentru persoane fizice se realizeaza fara o forma contractuala reglementata de lege, cum ar fi: activitatile domestice in gospodariile proprii sau in alte gospodarii, activitatile din agricultura, activitatile de pe strada: spalatul geamurilor in intersectii, inchirierea unui loc de parcare, distribuirea de pliante/reviste si altele asemenea, pietele, gari si porturi, activitatile traditionale: topirea metalelor neferoase, fabricarea caramizilor si altele;
- f) educatie tehnologica - disciplina de studiu din trunchiul comun pentru invatamant obligatoriu, componenta a ariei curriculare Tehnologii, cu caracter interdisciplinar si practic - aplicativ;

g) instruire practica - activitate prevazuta in planurile-cadru de invatamant pentru invatamantul profesional, liceal - filiera tehnologica si postliceal, la aria curriculara Tehnologii, care asigura achizitia de competente de tip experienta de munca, corespunzatoare unei anumite calificari profesionale, si care poate fi organizata comasat sau in cadrul saptamanilor mixte: teorie, laborator tehnologic si pregatire practica;

h) stagii de practica la operatorii economici - activitate de instruire practica, prevazuta in planul-cadru de invatamant, desfasurata la operatorii economici, in baza unei conventii/protocol de colaborare intre unitatea de invatamant si operatorul economic.

CAPITOLUL III

- Tipuri de munci periculoase pentru copii

Art. 3. - Muncile periculoase pentru copii sunt determinate de urmatoarele criterii:

- a) expunerea la riscuri fizice, psihologice sau sexuale;
- b) efectuarea de activitati sub pamant, sub apa, la inaltimi periculoase sau in spatii restranse;
- c) efectuarea de activitati cu masini, materiale sau instrumente periculoase, care implica manipularea sau transportul unor greutati;
- d) efectuarea de activitati intr-un mediu in care copiii sunt expusi la actiunea unor substante, agenti sau proceduri periculoase ori in conditii de temperatura, umiditate, zgomot sau vibratii care le-ar prejudicia sanatatea si in alte conditii de aceeaasi natura;
- e) efectuarea de activitati in conditii extrem de dificile, pe parcursul mai multor ore sau in timpul noptii, ori pentru care copilul este retinut intr-un mod nejustificat de catre angajator si in alte conditii de aceeaasi natura;
- f) efectuarea de activitati in locurile cu conditii deosebite sau speciale de munca, stabilite potrivit legii;

g) expunerea la riscuri de accidentare sau de imbolnavire profesionala;

h) orice forma de munca care, prin natura acesteia, contravine scopurilor si masurilor luate in vederea frecventarii obligatorii a unei forme de invatamant, potrivit legii.

Art. 4. - (1) Lista cuprinzand tipurile de munci periculoase pentru copii este prevazuta in anexa care face parte integranta din prezenta hotarare .

(2) Lista cuprinzand tipurile de munci periculoase pentru copii va fi examinata periodic de catre Comitetul national director pentru prevenirea si combaterea exploatarei copiilor prin munca care, dupa caz, va propune revizuirea acesteia, in conditiile legii, dupa consultari cu organizatiile interesate ale angajatorilor si lucratorilor, precum si ale societatii civile.

Art. 5. - Cazurile de copii implicati in munci intolerabile si munci periculoase in sectorul formal si informal sunt identificate de catre profesionistii din diferite domenii de activitate, cum ar fi: inspectia muncii, asistenta sociala si protectia copilului, educatia, sanatatea, politia.

Art. 6. - (1) Toate cazurile de copii implicati in cele mai grave forme de munca a copiilor, respectiv munci intolerabile si munci periculoase, se raporteaza obligatoriu la directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, care coordoneaza activitatea echipei intersectoriale locale pentru prevenirea si combaterea exploatarei copiilor prin munca si asigura monitorizarea acestor cazuri .

(2) Compartimentul de interventie in situatii de abuz, neglijare, trafic si migratie din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului raspunde de evaluarea cazurilor si aprecierea muncilor in sectorul formal, desfasurate in baza contractelor civile, si a activitatilor din sectorul informal ca fiind munci periculoase, tinand cont de definitia prevazuta la art. 2, criteriile prevazute la art. 3, lista prevazuta in anexa la prezenta hotarare si metodologia prevazuta la alin. (4).

(3) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului evalueaza cazurile de copii implicati in munci intolerabile si munci periculoase in vederea luarii masurilor care se impun si oferirii serviciilor necesare pentru copii si familiile acestora, in baza unui plan de reabilitare si/sau integrare sociala ori, in cazul in care copilul este separat de familie, a unui plan individualizat de protectie .

(4) Metodologia de interventie multidisciplinara si interinstitutionala, precum si modalitatea prin care se realizeaza monitorizarea globala a acestor cazuri, la nivel judetean, respectiv local al sectoarelor municipiului Bucuresti, se aproba prin hotarare a Guvernului, adoptata in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei hotarari.

Art. 7. - Reglementarea prestarii de catre copii de activitati in domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar, de modeling, in sectorul formal in baza contractelor civile, precum si de activitati din cadrul educatiei tehnologice, instruirii practice, stagiului la operatori economici, in vederea prevenirii muncilor periculoase, se aproba prin hotarare a Guvernului, adoptata in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei hotarari.

CAPITOLUL IV

Contraventii si sanctiuni

Art. 8. - (1) Parintii sau reprezentantii legali ai copilului depistati ca permit copilului sau folosesc copilul la efectuarea de munci periculoase sunt obligati sa frecventeze programe de educatie parentala sau, dupa caz, de consiliere, in baza serviciilor asigurate sau facilitate de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, potrivit prevederilor art. 92 lit. b) din Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, cu modificarile ulterioare.

(2) Serviciile mentionate la alin. (1) sunt destinate atat parintilor sau reprezentantilor legali ai copilului, cat si copiilor, in baza unuia dintre planurile prevazute la art. 6 alin. (3).

(3) Fapta parintelui sau a reprezentantului legal care refuza serviciile prevazute la alin. (1) sau care a beneficiat de programe de educatie parentala si consiliere si continua sa foloseasca sau permite copilului efectuarea de munci periculoase constituie contravenție si se sanctioneaza cu amenda de la 100 lei la 1000 lei.

Art. 9. - Fapta persoanei fizice care foloseste copiii la efectuarea de munci periculoase constituie contravenție si se sanctioneaza cu amenda de la 500 lei la 1500 lei.

Art. 10. - Constatarea contravențiilor prevazute la art. 8 alin. (3) si art. 9 si aplicarea sanctiunilor se fac de catre politie, in urma sesizarii scrise din partea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 11. - (1) Prevederile prezentului capitol referitoare la contravenții se aplica in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prevederilor prezentei hotarari si se completeaza cu dispozitiile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

(2) Contravenientul poate achita pe loc sau in termen de cel mult 48 de ore de la data incheierii ori comunicarii procesului-verbal jumatate din minimul amenzii prevazut de lege, corespunzator faptei pentru care a fost sanctionat, agentul constatator facand mentiune despre aceasta posibilitate in procesul-verbal.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemneaza:

p. Ministrul muncii, familiei si protectiei sociale,
Dumitru-Nicu Cornoiu, secretar de stat

p. Ministrul sanatatii,

Aurel Nechita, secretar de stat

Ministrul educatiei, cercetarii si inovarii,

Ecaterina Andronescu, Viceprim-ministru,

Ministrul administratiei si internelor,

Dan Nica,

Seful Departamentului pentru Afaceri Europene,

Vasile Puscas

Bucuresti, 29 iulie 2009.

Nr. 867.

LISTA

cu tipurile de munci periculoase pentru copii

I. Activități/Munci în care copiii sunt expuși acțiunii unor agenți care dăunează securității și sănătății, precum:

1. Agenți fizici:

a) radiațiile ionizante;

b) expunere prelungită la radiațiile solare;

c) activitatea/munca în atmosferă hiperbarică, de exemplu în incintele presurizate, la scufundări subacvatice, precum și în atmosferă cu presiune scăzută;

d) activități/munci ce pun în pericol sănătatea din cauza temperaturilor extreme (sub 0 grade Celsius, respectiv peste +37 grade Celsius) sau a umidității crescute ori scăzute;

e) activități/munci ce pun în pericol sănătatea din cauza zgomotului ori vibrațiilor;

f) expunere la ultrasunete;

g) activități/munci în spații slab iluminate;

h) activități/munci în locuri cu emisii de praf de cereale sau de legume.

2. Agenți biologici: agenții biologici din clasele 3 și 4 în sensul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.092/2006 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici în muncă.

3. Agenți chimici:

a) substanțele și preparatele care sunt clasificate în toxice, foarte toxice, corozive, caustice, inflamabile sau explozive;

b) substanțele și preparatele care se clasifică în nocive și prezintă următoarele riscuri:

- pot determina efecte ireversibile foarte grave;
- pot determina efecte ireversibile;
- pot antrena o sensibilizare prin inhalare;
- pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea;
- pot cauza cancer;
- pot cauza modificări genetice ereditare;
- pot avea efecte grave pentru sănătate în caz de expunere prelungită;
- pot reduce fertilitatea;
- pot determina apariția pe durata gravidității a unor efecte nocive pentru mama minoră și copil;

c) substanțele și preparatele care se clasifică în iritante și prezintă următoarele riscuri:

- sunt inflamabile;
- pot antrena o sensibilizare prin inhalare;
- pot antrena o sensibilizare prin contact cu pielea;

d) substanțele și preparatele prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.093/2006 privind stabilirea cerințelor minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni și mutageni la locul de muncă;

e) plumbul și compușii săi, în măsura în care agenții respectivi pot să fie absorbiți de organismul uman;

f) azbestul.

II. Munci în care copiii sunt expuși acțiunii unor procedee și/sau activități care dăunează securității și sănătății, precum:

1. procedee și/sau activități prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.093/2006;

2. procedee și/sau activități de fabricație și de manipulare a dispozitivelor, artificilor sau diverselor obiecte care conțin explozivi;

3. procedee și/sau activități din menajeriile de animale feroce și veninoase și din crescătoriile de animale;

4. procedee și/sau activități de tăiere industrială și în gospodăria a animalelor și păsărilor, manipularea și depozitarea animalelor sacrificate;

5. procedee și/sau activități care presupun manipularea aparatelor de producere, de înmagazinare sau de folosire a gazelor comprimate, lichefiate sau dizolvate;

6. procedee și/sau activități care presupun folosirea cuvelor, bazinelor, rezervoarelor, recipientelor sau canistrelor care conțin agenții chimici prevăzuți la pct. I.3;

7. procedee și/sau activități care comportă risc de prăbușire, surpare, cădere de la înălțime;

8. procedee și/sau activități care comportă riscuri electrice de înaltă tensiune;

9. procedee și/sau activități ce prezintă riscuri de accidentare (tăiere, lovire, cădere, zdrobire, amputare, rănire, asfixiere etc.) sau îmbolnăvire pe care copiii se presupune că nu le pot identifica sau preveni din cauza atenției insuficiente pe care o acordă securității în muncă sau a lipsei lor de experiență ori de pregătire;

10. procedee și/sau activități interzise în mod explicit pentru copii, prevăzute în legislația muncii;

11. procedee și/sau activități care presupun manipularea neprotejată a dejecțiilor de animale și păsări și altele asemenea;

12. procedee și/sau activități care presupun manipularea neprotejată a resturilor menajere și/sau a gunoiului, inclusiv colectarea materialelor refofosibile;

13. procedee și/sau activități care presupun turnarea/prelucrarea de metale;

14. procedee și/sau activități care presupun fabricarea cărămizilor.

III. Activități/Munci în care copiii sunt expuși unor condiții care dăunează securității, sănătății și moralității, precum:

1. activități/munci care se desfășoară pe timp de noapte;

2. activități/munci ce depășesc capacitatea fizică a copilului, apreciată de medicul de familie;

3. activități/munci ce depășesc capacitatea psihologică a copilului, apreciată de psiholog;

4. munca în acord sau alte munci la care se poate obține, printr-un tempo de muncă crescut, o răsplătă mai mare;

5. munca într-o grupă cu angajați adulți, care lucrează în acord (în sensul celor menționate la punctul anterior);

6. munci în care tempoul de lucru nu este recomandat doar ocazional, ci este pretins sau obținut prin metode de constrângere;

7. activități/munci în subteran;

8. activități/munci în cariere de piatră, sare și altele asemenea;

9. activități/munci care implică manipularea sau transportul unor greutăți peste limitele maxime admise

prevăzute în tabel;

10. activități/munci la înălțimi periculoase (peste 2 metri);
  11. activități/munci care presupun contactul cu obiecte/suprafețe având temperatură crescută (peste +37 grade Celsius) sau scăzută (sub 0 grade Celsius);
  12. munci în cazinouri, sexy-cluburi, sex-shopuri și altele asemenea;
  13. activități/munci pe stradă care expun copilul riscului de exploatare prin muncă sau sexuală și/sau de comitere de infracțiuni;
  14. activități/munci în cimitire;
  15. activități/munci care presupun fabricarea băuturilor alcoolice, îmbutelierea și vânzarea alcoolului, în alte condiții decât cele stabilite de lege;
  16. activități/munci desfășurate în condiții de vreme nefavorabile sau dezastre naturale.
- IV. Orice muncă/activitate care împiedică frecventarea unei forme de învățământ, potrivit legii.

TABEL
Limite maxime admise pentru manipularea sau
transportul unor greutăți (în kg)

Tip de manipulare	Frecvența operațiilor	Băieți și fete		Băieți	Fete
		Vârstă (ani)		Vârstă (ani)	Vârstă (ani)
		5-11	12-15	16-18	16-18
Ridicare	Rar*	5	8	35	13
	Frecvent**	-	-	25	9
	Foarte frecvent***	-	-	20	8
Purtare	Rar*	5	8	30	13
	Frecvent**	-	-	20	9
	Foarte frecvent***	-	-	15	8
Tragere	Rar*	5	8	15	10
	Frecvent**	-	-	10	7
Împingere	Rar*	5	8	16	11
	Frecvent**	-	-	11	7,5

* Rar: sub 5% din durata muncii.

** Frecvent: între 6-10% din durata muncii.

*** Foarte frecvent: peste 10% din durata muncii.